

Nr 33.

Ankom till riksdagens kansli den 1 mars 1946 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anordnande av lasarettsfartyget Prins Carl såsom avståndsmättningsfartyg, m. m.

(1:a avd.)

I propositionen nr 66 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 15 februari 1946, föreslagit riksdagen medgiva, att för anordnande av lasarettsfartyget Prins Carl såsom avståndsmättningsfartyg samt utbildnings- och experimentfartyg för ekoradiotjänst må disponeras högst 180 000 kronor från det för anslaget till Marinen: Fartygsbyggnader för flottan upplagda kontot »Besparingar å äldre anvisningar».

I skrivelse den 29 januari 1946 har *marinförvaltningen* gjort framställning om anvisande av medel för anordnande av lasarettsfartyget Prins Carl såsom avståndsmättningsfartyg samt utbildnings- och experimentfartyg för ekoradiotjänst och därvid anfört i huvudsak följande.

Under den förstärkta försvarsberedskapen hade ett rekvirerat fartyg använts som avståndsmättningsfartyg. Sedan detta fartyg återlämnats, hade pansarskeppet Dristigheten tillfälligtvis tjänstgjort som sådant fartyg för avståndsmätning. »Dristigheten» kunde ej längre lämpligen disponeras för ändamålet, bland annat på grund av brist på personal. I den preliminära förteckningen av fartyg till sjöstyrkor under skolperioden 1946 hade därför lasarettsfartyget Prins Carl avsetts som avståndsmättningsfartyg. En preliminär kostnadsberäkning hade visat, att driftskostnaderna för »Prins Carl», ianspråktagen såsom avståndsmättningsfartyg, endast uppginge till omkring $\frac{1}{3}$ av motsvarande kostnader för »Dristigheten». Krav hade därjämte framkommit på ett fartyg för utbildning av personal för ekoradiotjänst. Även för detta ändamål hade »Prins Carl» visat sig vara användbart.

För den händelse »Prins Carl» anordnades som avståndsmättningsfartyg och som utbildningsfartyg för ekoradiotjänst, avsåges härför erforderliga förändringar så vidtagas, att fartyget vid behov på mycket kort tid kunde återställas till lasarettsfartyg.

För att fartyget skulle kunna tagas i bruk som avståndsmättningsfartyg redan instundande vår borde arbetena utföras i etapper. Efter erforderlig översyn och rustning skulle på »Dristigheten» befintliga avståndsmätareplattformar överflyttas till »Prins Carl», uppställningsplatser anordnas där och avståndsmätare uppställas. Under innevarande års skolperiod kunde

skolpersonal provisoriskt förläggas ombord. Kostnaderna för anordnande av plattformar och uppställning av avståndsmätare beräknades till 35 000 kronor.

Efter skolperioden 1946 skulle permanenta förläggningsplatser för skolpersonal anordnas å fartyget samt fartyget i samband därmed anordnas såsom utbildnings- och experimentfartyg för ekoradiotjänst. Kostnaderna för dessa arbeten beräknades till sammanlagt 145 000 kronor. Då den utbildningsverksamhet i avståndsmätning, som enligt detta förslag avsåges bedrivas på »Prins Carl», toge sin början den 1 april detta år, borde första etappens arbeten påbörjas senast 1 mars.

Med hänsyn till arbetenas art föresloge marinförvaltningen, att medel måtte anvisas från posten Besparingar å äldre anslag under anslaget till Marinen: Fartygsbyggnader för flottan.

Med anledning av vad sålunda anförts har marinförvaltningen efter samråd med chefen för marinstaben, marinöverläkaren, inspektören för sjöartilleriet och försvarets sjukvårdsförvaltning hemställt, att Kungl. Maj:t måtte bemyndiga ämbetsverket att med anlitande av reservationsanslaget Marinen: Fartygsbyggnader för flottan, delpost Besparingar å äldre anslag, få bestrida de till (35 000 + 145 000 =) 180 000 kronor beräknade kostnaderna för anordnande av lasaretsfartyget Prins Carl som avståndsmätningfartyg samt utbildnings- och experimentfartyg för ekoradiotjänst, varvid ändringsarbetena skulle utföras så, att fartyget snabbt kunde återställas till lasaretsfartyg.

Överbefälhavaren har tillstyrkt bifall till framställningen.

Departementschefen har för sin del anfört i huvudsak följande.

På de skäl marinförvaltningen anfört finner jag mig kunna tillstyrka, att lasaretsfartyget Prins Carl ombygges till avståndsmätningfartyg samt experiment- och utbildningsfartyg för ekoradiotjänst. Enligt vad jag inhämtat beräknas driftkostnaderna för detta fartyg bliva så mycket mindre än motsvarande kostnader för »Dristigheten» att, under förutsättning av drift hela året, kostnaderna för ombyggnadsarbetena skulle vara täckta efter ett år. Av föreliggande framställning framgår att de avsedda åtgärderna icke förhindra fartygets användning för sitt egentliga ändamål. Marinförvaltningens beräkningar av kostnaderna för ombyggnadsarbetena, slutande å 180 000 kronor, ha icke givit mig anledning till erinran.

Ej heller är enligt min mening något att erinra mot marinförvaltningens förslag beträffande sättet för bestridande av dessa kostnader. Kontot till »Besparingar å äldre anvisningar» under anslaget till Fartygsbyggnader för flottan avses, såsom framgår av uttalande till 1945 års statsverksproposition (s. 170), att enligt riksdagens beprövande utnyttjas för nedbringande av behovet av fortsatta anslag till fartygsbyggnader för flottan eller för med dessa anslag eljest avsedda ändamål.

Utskottet.

Utskottet finner vad i ärendet anförts giva vid handen, att den föreslagna ombyggnaden av lasaretsfartyget Prins Carl är ändamålsenlig och bör komma till stånd. Då utskottet vidare icke funnit anledning till erinran

vare sig mot de verkställda kostnadsberäkningarna eller mot det föreslagna sättet för bestridande av kostnaderna, får utskottet hemställa,

att riksdagen må medgiva, att för anordnande av lasarettsfartyget Prins Carl såsom avståndsmättningsfartyg samt utbildnings- och experimentfartyg för ekoradiotjänst må disponeras högst 180 000 kronor från det för anslaget till Marinen: Fartygsbyggnader för flottan upplagda konton »Besparingar å äldre anvisningar».

Stockholm den 1 mars 1946.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Lindström, Gränebo, Larsson, Andrén, Karl Andersson, Heiding, Gustaf Karlsson, Ekströmer, Berling, Rosenberg* och *Albertsson*; samt

från andra kammaren: herrar *Eriksson* i Stockholm, *Ward, Rubbestad, Andersson* i Malmö, *Mårtensson, Staxäng, Lindholm, Åkerström, Boman* i Kieryd, *Thapper, Onsjö* och *Birke*.
